

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 76/21
Luxemburg, 12 mai 2021

Hotărârea în cauza C-505/19,
WS/Bundesrepublik Deutschland

Principiul care interzice cumulul de urmăriri penale se poate opune arestării, în spațiul Schengen și în Uniunea Europeană, a unei persoane vizate de o alertă Interpol

Aceasta este situația atunci când autoritățile competente au cunoștință despre o decizie judecătorească definitivă prin care se constată aplicarea acestui principiu, pronunțată într-un stat parte la Acordul Schengen sau într-un stat membru

În anul 2012, Organizația Internațională de Poliție Criminală (Interpol) a publicat, la cererea Statelor Unite și pe baza unui mandat de arestare emis de autoritățile acestei țări, o notificare roșie referitoare la WS, un resortisant german, în vederea unei eventuale extrădării a acestuia. Atunci când o persoană care face obiectul unei asemenea notificări este localizată într-un stat membru al Interpol, acesta trebuie, în principiu, să procedeze la arestarea sa provizorie sau să îi supravegheze ori să îi restrângă deplasările.

Cu toate acestea, chiar înainte de publicarea acestei notificări roșii, o procedură de anchetă privind, potrivit instanței de trimitere, aceleași fapte ca cele aflate la originea acestei notificări fusese inițiată împotriva lui WS în Germania. Această procedură s-a încheiat definitiv în anul 2010, după plata unei sume de bani de către WS, iar aceasta în conformitate cu o procedură specifică de tranzacție prevăzută în dreptul penal german. Ulterior, Bundeskriminalamt (Oficiul Federal al Poliției Judiciare, Germania) a informat Interpol că considera că, având în vedere această procedură anterioară, în speță era aplicabil principiul *ne bis in idem*. Acest principiu, consacrat atât la articolul 54 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen¹, cât și la articolul 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), interzice printre altele ca o persoană împotriva căreia a fost pronunțată o hotărâre definitivă să facă din nou obiectul urmăririi penale pentru aceeași infracțiune.

În anul 2017, WS a introdus o acțiune împotriva Germaniei la Verwaltungsgericht Wiesbaden (Tribunalul Administrativ din Wiesbaden, Germania), prin care a solicitat obligarea acestui stat membru să ia măsurile necesare pentru retragerea acestei notificări roșii. În această privință, WS invocă, pe lângă încălcarea principiului *ne bis in idem*, o încălcare a dreptului său la liberă circulație, garantat de articolul 21 TFUE, întrucât nu se poate deplasa într-un stat parte la Acordul Schengen sau într-un stat membru fără a risca să fie arestat. El apreciază de asemenea că, din cauza acestor încălcări, prelucrarea datelor sale cu caracter personal, care figurează în notificarea roșie, este contrară Directivei 2016/680 privind protecția datelor cu caracter personal în materie penală².

În acest context, Verwaltungsgericht Wiesbaden a decis să întrebe Curtea cu privire la aplicarea principiului *ne bis in idem* și, mai precis, cu privire la posibilitatea de a proceda la arestarea

¹ Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 între guvernele statelor din Uniunea Economică Benelux, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnată la Schengen la 19 iunie 1990 și intrată în vigoare la 26 martie 1995 (JO 2000, L 239, p. 19, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 183, denumită în continuare „CAAS”).

² Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO 2016, L 119, p. 89).

provizorie a unei persoane care face obiectul unei notificări roșii într-o situație precum cea în discuție. În plus, în cazul aplicabilității acestui principiu, instanța menționată urmărește să afle care sunt consecințele asupra prelucrării de către statele membre a datelor cu caracter personal conținute într-o astfel de notificare.

În hotărârea sa de Mare Cameră, Curtea statuează că articolul 54 din CAAS, precum și articolul 21 alineatul (1) TFUE, citite în lumina articolului 50 din cartă, trebuie interpretate în sensul că nu se opun arestării provizorii de către autoritățile unui stat parte la Acordul Schengen sau de către cele ale unui stat membru a unei persoane vizate de o notificare roșie publicată de Interpol, la cererea unui stat terț, cu excepția situației în care s-a stabilit, într-o decizie judecătorească definitivă adoptată într-un stat parte la acest acord sau într-un stat membru, că împotriva acestei persoane a fost pronunțată deja o hotărâre definitivă într-un stat parte la acest acord sau într-un stat membru pentru aceleași fapte ca cele pe care se întemeiază această notificare roșie. Curtea a statuat de asemenea că dispozițiile Directivei 2016/680, citite în lumina articolului 54 din CAAS și a articolului 50 din cartă, trebuie interpretate în sensul că nu se opun prelucrării datelor cu caracter personal cuprinse într-o notificare roșie emisă de Interpol, atât timp cât nu s-a stabilit, prin intermediul unei asemenea decizii judecătorești, că principiul *ne bis in idem* se aplică în legătură cu faptele pe care se întemeiază respectiva notificare, cu condiția ca o astfel de prelucrare să îndeplinească cerințele prevăzute de directiva menționată.

Aprecierea Curții

Cu titlu introductiv, Curtea amintește că principiul *ne bis in idem* se poate aplica într-o situație precum cea în discuție, și anume într-un context în care a fost adoptată o decizie prin care se încheie de manieră definitivă o procedură penală ca urmare a îndeplinirii de către persoana interesată a anumitor condiții, cum ar fi plata unei sume de bani stabilite de Ministerul Public.

Odată făcută această precizare, Curtea statuează, în primul rând, că articolul 54 din CAAS, articolul 50 din cartă, precum și articolul 21 alineatul (1) TFUE nu se opun arestării provizorii a unei persoane vizate de o notificare roșie a Interpol, atât timp cât nu s-a stabilit că împotriva acestei persoane a fost pronunțată o hotărâre definitivă într-un stat parte la Acordul Schengen sau într-un stat membru pentru aceleași fapte ca cele pe care se întemeiază această notificare roșie și că, prin urmare, se aplică principiul *ne bis in idem*.

În această privință, Curtea arată că, atunci când aplicabilitatea principiului *ne bis in idem* rămâne incertă, o arestare provizorie poate constitui o etapă indispensabilă în vederea efectuării verificărilor necesare, evitând totodată fuga persoanei interesate. Această măsură este, așadar, justificată de obiectivul legitim de a evita impunitatea acestei persoane. În schimb, atunci când aplicarea principiului *ne bis in idem* a fost constatată printr-o decizie judecătorească definitivă, atât încrederea reciprocă care există între statele părți la Acordul Schengen, cât și dreptul de liberă circulație se opun unei astfel de arestări provizorii sau menținerii acestei arestări. Curtea precizează că revine statelor părți la Acordul Schengen și statelor membre sarcina să se asigure că persoanele în cauză au la dispoziție căi de atac care să le permită să obțină o asemenea decizie. Ea mai arată că, atunci când o arestare provizorie este incompatibilă cu dreptul Uniunii, ca urmare a aplicării principiului *ne bis in idem*, un stat membru al Interpol care se abține să procedeze la o astfel de arestare nu ar încălca obligațiile care îi revin în calitate de membru al acestei organizații.

În al doilea rând, în ceea ce privește întrebarea referitoare la datele cu caracter personal care figurează într-o notificare roșie a Interpol, Curtea arată că orice operațiune efectuată asupra acestor date, precum înregistrarea în bazele de date ale unui stat membru, constituie o „prelucrare” care intră sub incidența Directivei 2016/680. În plus, ea consideră, pe de o parte, că această prelucrare urmărește o finalitate legitimă și, pe de altă parte, că ea nu poate fi considerată nelegală pentru singurul motiv că principiul *ne bis in idem* s-ar putea aplica faptelor pe care se întemeiază notificarea roșie⁴. Această prelucrare efectuată de autoritățile statelor membre poate

³ A se vedea articolul 2 alineatul (1) și articolul 3 punctul 2 din Directiva 2016/680.

⁴ A se vedea articolul 4 alineatul (1) litera (b) și articolul 8 alineatul (1) din Directiva 2016/680.

de altfel să se dovedească indispensabilă tocmai pentru a se verifica dacă principiul menționat se aplică.

În aceste condiții, Curtea statuează de asemenea că Directiva 2016/680, interpretată în lumina articolului 54 din CAAS și a articolului 50 din cartă, nu se opune prelucrării datelor cu caracter personal cuprinse într-o notificare roșie, atât timp cât nu s-a stabilit, prin intermediul unei decizii judecătorești definitive, că principiul *ne bis in idem* se aplică în speță. Cu toate acestea, o astfel de prelucrare trebuie să respecte condițiile prevăzute de această directivă. Din această perspectivă, trebuie în special ca ea să fie necesară pentru îndeplinirea unei misiuni efectuate de o autoritate națională competentă în scopul prevenirii, al depistării, al investigării sau al urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor⁵.

În schimb, atunci când se aplică principiul *ne bis in idem*, înregistrarea în bazele de date ale statelor membre a datelor cu caracter personal care figurează într-o notificare roșie a Interpol nu mai este necesară, dat fiind că persoana în cauză nu mai poate face obiectul unei urmăriri penale pentru faptele acoperite de notificarea menționată și, în consecință, nu mai poate fi arestată pentru aceleași fapte. În consecință, persoana vizată trebuie să poată solicita ștergerea datelor sale. Dacă, totuși, această înregistrare este menținută, ea trebuie să fie însoțită de indicarea faptului că persoana în cauză nu mai poate fi urmărită într-un stat membru sau într-un stat contractant pentru aceleași fapte datorită principiului *ne bis in idem*.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

---

⁵ A se vedea articolul 1 alineatul (1) și articolul 8 alineatul (1) din Directiva 2016/680.